

O JEDNOJ ALGEBARSKOJ NEJEDNAKOSTI

(About one algebraic inequality)

Dragoljub Milošević¹⁾

Sažetak: U radu su data dva dokaza jedne generalizacije Nesbittove nejednakosti.

Ključne riječi: pozitivni brojevi, nejednakost, ekvivalentno, Nesbittova nejednakost, aritmetičko-geometrijska nejednakost.

Abstract: In this paper two proofs are given for the generalization of Nesbitt's inequality.

Key words and phrases: positive numbers, inequality, equivalent, Nesbitt's inequality, arithmetic-geometric inequality.

AMS Subject Classification (2010): 97 F 50

ZDM Subject Classification (2010): F 50, N 50

Nejednakost oblika

$$\frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} \geq \frac{3}{2}, \quad (a, b, c > 0) \quad (1)$$

poznata je kao Nesbittova nejednakost.

U [1] je dat jedan dokaz njenog uopštenja (generalizacije):

$$M = \frac{a}{kb+c} + \frac{b}{kc+a} + \frac{c}{ka+b} \geq \frac{3}{1+k}, \quad (2)$$

gdje su a, b, c, k pozitivni realni brojevi. Prikazat ćemo još dva dokaza nejednakosti (2).

Dokaz 1. Ako uvedemo oznake

¹⁾ 17. NOU divizije 43, 32300 Gornji Milanovac, Srbija, e-mail: dramil47@gmail.com

$$A = kb + c, B = kc + a \text{ i } C = ka + b$$

tada, poslije sabiranja ovih jednakosti imamo

$$A + B + C = (1+k)(a+b+c), \text{ tj.}$$

$$a+b+c = \frac{1}{1+k}(A+B+C).$$

Sada je

$$a = \frac{1}{2k} \left(B + C - \frac{2}{1+k} A \right), \quad b = \frac{1}{2k} \left(C + A - \frac{2}{1+k} B \right), \quad c = \frac{1}{2k} \left(A + B - \frac{2}{1+k} C \right). \quad (3)$$

Poslije ove smjene dobijamo

$$M = \frac{1}{2k} \left(\frac{B+C}{A} + \frac{C+A}{B} + \frac{A+B}{C} - 3 \cdot \frac{2}{1+k} \right),$$

što je isto kao

$$M = \frac{1}{2k} \left(\frac{B}{A} + \frac{A}{B} + \frac{C}{A} + \frac{A}{C} + \frac{B}{C} + \frac{C}{B} - \frac{6}{1+k} \right). \quad (4)$$

Na bazi nejednakosti između aritmetičke i geometrijske sredine dva pozitivna broja, imamo

$$\frac{B}{A} + \frac{A}{B} \geq 2\sqrt{\frac{B}{A} \cdot \frac{A}{B}} = 2, \quad \frac{C}{A} + \frac{A}{C} \geq 2 \text{ i } \frac{C}{B} + \frac{B}{C} \geq 2,$$

pa iz (4) slijedi

$$M \geq \frac{1}{2k} \left(2+2+2 - \frac{6}{1+k} \right) = \frac{6}{2k} \left(1 - \frac{1}{1+k} \right),$$

odnosno

$$M \geq \frac{3}{1+k},$$

što je i trebalo dokazati.

Napomena 1. Jednakost u (2) važi samo ako je $a = b = c$ i $k = 1$.

Dokaz 2. Za pozitivne brojeve x, y, z i realne brojeve a, b, c vrijedi sljedeća nejednakost ([2]):

$$\frac{a^2}{x} + \frac{b^2}{y} + \frac{c^2}{z} \geq \frac{(a+b+c)^2}{x+y+z}, \quad (5)$$

jer je ekvivalentna sa

$$(x+y+z)(a^2yz+b^2zx+c^2xy) \geq xyz(a+b+c)^2,$$

tj. sa

$$x(bz-cy)^2 + y(az-cx)^2 + z(ay-bx)^2 \geq 0,$$

što je očigledno tačno pri $x, y, z > 0$.

Primjenom nejednakosti (5), dobijamo

$$M = \frac{a^2}{a(kb+c)} + \frac{b^2}{b(kc+a)} + \frac{c^2}{c(ka+b)} \geq \frac{(a+b+c)^2}{(1+k)(ab+bc+ca)}. \quad (6)$$

Tačna nejednakost $(a-b)^2 + (b-c)^2 + (c-a)^2 \geq 0$ ekvivalentna je sa

$$a^2 + b^2 + c^2 \geq ab + bc + ca,$$

tj. sa

$$(a+b+c)^2 \geq 3(ab+bc+ca),$$

pa iz (6) slijedi

$$M \geq \frac{3}{1+k},$$

tj. (2).

Napomena 2. Ako u nejednakosti (2) stavimo $\frac{k}{r}$ umjesto k , dobijamo

$$\frac{a}{\frac{k}{r}b+c} + \frac{b}{\frac{k}{r}c+a} + \frac{c}{\frac{k}{r}a+b} \geq \frac{3}{1+\frac{k}{r}}, \quad (r > 0)$$

što je ekvivalentno sa

$$\frac{a}{kb+rc} + \frac{b}{kc+ra} + \frac{c}{ka+rb} \geq \frac{3}{k+r},$$

a ovo je nejednakost (8') iz [1].

LITERATURA

- [1] Š. Arslanagić, *Jedno poboljšanje Nesbittove nejednakosti i neke njene generalizacije*, MAT-KOL (Banja Luka), XVII (1) (2011), 5-11.
- [2] D. Milošević, *Jedna nejednakost i njene primene*, Tangenta (Beograd), 55/3 (2008/09), 8-10.
- [3] D.S. Mitrinović, *Analitičke nejednakosti*, Građevinska knjiga, Beograd, 1970.